

מפרט מבחן המיצ"ב בעברית לכיתה ב' - תשס"ט

- I. במבחן נבדקים ארבעה נושאים:
1. שליטה בצופן האלפביתי נבדקת באמצעות פיענוח מילים ובאמצעות הכתבה (של מילים או של צמדי מילים מתוך משפטים).
 2. הבנת הנקרא נבדקת באמצעות הבנה של מילים בתוך הקשר, הבנה של משפטים והבנה של טקסטים משתי סוגות: סיפורי ומידעי (בשאלות הנלוות לטקסטים נבדקים ממדי ההבנה המצויינים בטבלה ובנספח).
 3. הבעה בכתב נבדקת באמצעות כתיבת טקסט עצמאי (כגון סיפור על-פי כותרת או על-פי איור או על-פי רצף תמונות).
 4. ידע לשוני נבדק בזיקה לטקסטים הנכללים בפרק של הבנת הנקרא ובפרק של הבעה בכתב.

II. המבחן כולל:

- שאלון לתלמיד
- הכתבה
- פיענוח והבנה של מילים ושל משפטים
- ביצוע הוראות כתובות
- השלמת מילים חסרות במשפטים
- כתיבת סיפור
- הבנת טקסט סיפורי (הנבדקת באמצעות שאלות סגורות ופתוחות, המתייחסות לממדי ההבנה ולידע הלשוני)
- הבנת טקסט מידעי (הנבדקת באמצעות שאלות סגורות ופתוחות, המתייחסות לממדי ההבנה ולידע הלשוני)

ראו להלן את המפרט ואת הנספח.

ראמ"ה: מדידה בשירות הלמידה

קריית הממשלה, דרך מנחם בגין 125, ת"ד 7222, תל-אביב מיקוד 67102
טל' 03-7632888, פקס. 03-7632889 • rama@education.gov.il
אתר ראמ"ה: <http://rama.education.gov.il>

עמוד 1 מתוך 4 עמודים

מפרט מבחן המיצ"ב בעברית לכיתה ב' - תשס"ט

נושא	פירוט	משקל יחסי	הערות
1	<p>שליטה בצופן האלפביתי</p> <ul style="list-style-type: none"> • כתיבה של מילים בודדות ושל צמדי מילים המוכתבים על-ידי המורה • קריאה והבנה של מילים/צמדי מילים/משפטים 	כ-20%	<p>השליטה בצופן האלפביתי מבטאת יישום של הידע האורתוגרפי ומודעות פונולוגית ומורפולוגית.</p>
2	<p>הבנת הנקרא</p> <ul style="list-style-type: none"> • על-פי תכנית הלימודים* : פרק ג' – "רכיבי החינוך הלשוני" ופרק ד' – "הישגים נדרשים", הישגים 4 ו-5 	כ-50%	<ul style="list-style-type: none"> • הבנת הנקרא באופן מדורג, מיחידות שיח קצרות (מילים ומשפטים) עד יחידות שיח ארוכות יותר – טקסטים. • אורך הטקסט הסיפורי – כ-150 מילים. • אורך הטקסט המידעי – כ-130 מילים. • חלק מן הטקסטים ייכתבו בכתיב חסר בניקוד מלא, וחלק מהם – בכתיב מלא בניקוד חלקי. • נושאי הטקסטים הם מתחומי עניין שונים הקרובים לעולמו של הילד ולנושאי הלימוד.
3	<p>הבעה בכתב</p> <ul style="list-style-type: none"> • על-פי תכנית הלימודים* : פרק ג' ופרק ד' – הישגים 2 ו-3 	כ-20%	<p>כתיבת סיפור (כגון על-פי כותרת או על-פי איור או על-פי רצף תמונות)</p>
4	<p>ידע לשוני</p> <ul style="list-style-type: none"> • על-פי תכנית הלימודים* : פרק ג' ופרק ד' – הישג 8 	כ-10%	<p>בנושאים של ידע לשוני נבדקת הבנת המשמעות של הצורות, והשימוש בהן למטרות של הבנת הנקרא של טקסטים המתאימים לגיל, ולמטרות של חיפוש במילון ושל כתיב נכון.</p>

* תכנית הלימודים לבית הספר המ"מ והממ"ד "חינוך לשוני: עברית – שפה, ספרות ותרבות" (תשס"ט), ירושלים: האגף לתכנון ולפיתוח תכניות לימודים, המזכירות הפדגוגית, משרד החינוך, התרבות והספורט.

ראמ"ה: מדידה בשירות הלמידה

קריית הממשלה, דרך מנחם בגין 125, ת"ד 7222, תל-אביב מיקוד 67102
 טל' 03-7632888, פקס. 03-7632889 • rama@education.gov.il
 אתר ראמ"ה: <http://rama.education.gov.il>

עמוד 2 מתוך 4 עמודים

מפרט מבחן המיצ"ב בעברית לכיתה ב' - תשס"ט

נספח למפרט

1. שליטה בצופן האלפביתי – פירוט ממדי הערכה	
<p>א. כתיבת מילים המוכתבות על-ידי המורה. ייכללו מילים שכוחות המייצגות חלקי דיבור שונים, כגון שמות עצם, שמות תואר, פעלים, מילות שאלה וכינויים, בתוך משפטים קצרים. <u>יבדקו:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • איות מדויק של כל צלילי המילה • כתיב של אותיות השורש • כתיב של תחיליות וסופיות של מילים (פעלים ושמות), כגון לציון מין, זמן ומספר • כתיב של אותיות השימוש <p>ב. קריאה והבנה של מילים בודדות/צמדי מילים: זיהוי מדויק של מילים (עיצורים, תנועות וצירופים)</p>	
2. הבנת הנקרא – פירוט ממדי ההבנה	
<p>א. הבנת המשמעות הגלויה בטקסט: איתור מידע ואחזורו (כ-30%)</p> <ul style="list-style-type: none"> • איתור פרטי מידע מפורשים בטקסט • ארגון ומיון פרטי מידע מפורשים בטקסט • זיהוי קשרים מפורשים של זמן וסיבה (כגון השתלשלות אירועים וסדר פעולות) <p>ב. הבנת המשתמע מתוך הטקסט: היסק והכללה על-פי הטקסט (כ-60%)</p> <ul style="list-style-type: none"> • הבנת מילים וביטויים בהסתמך על הכתוב בטקסט • הבנת קשרים לוגיים של סיבה ותוצאה שאינם מפורשים בטקסט • מיון פריטים המופיעים בטקסט • השוואה בין פרטי המידע • הבנת קשרים בין דמויות בסיפור • הבנת רעיון/רעיונות מרכזיים המשתמעים מן הטקסט <p>ג. יישום, הערכה וביקורת (כ-10%)</p> <ul style="list-style-type: none"> • העלאת השערות בהסתמך על הכתוב • הבעת עמדה אישית על הכתוב • אפיון דמויות על-סמך הכתוב • יישום הנלמד מן הטקסט בהקשרים מוכרים 	

ראמ"ה: מדידה בשירות הלמידה

קריית הממשלה, דרך מנחם בגין 125, ת"ד 7222, תל-אביב מיקוד 67102

טל' 03-7632888, פקס. 03-7632889 • rama@education.gov.ilאתר ראמ"ה: <http://rama.education.gov.il>

עמוד 3 מתוך 4 עמודים

<p>3. הבעה בכתב – פירוט ממדי הערכה</p> <ul style="list-style-type: none"> • תוכן (כ- 50%) <ul style="list-style-type: none"> א. פיתוח התוכן : התפתחות עלילה (עלילה הכוללת אירוע מרכזי אחד לפחות והרחבות, כגון תיאור הסביבה, תיאור רגשות הגיבורים והיחסים ביניהם) ב. כתיבה רלוונטית לנושא הכתיבה ולמטרתה ג. הכללת המידע הדרוש לקורא • מבנה (כ- 20%) <ul style="list-style-type: none"> א. התאמה לסוגה : טקסט במבנה של סיפור (ולא דיווח או רשימה) ב. יצירת רצף כרונולוגי בין האירועים (שימוש בקשרי זמן) ג. פתיחה המתייחסת לזמן ולמקום ד. הצגת הכתוב וארגונו על-פני העמוד (כגון הפרדה בין מילים ובין שורות) • לשון (כ- 30%) <ul style="list-style-type: none"> א. משלב לשון : שימוש בלשון ההולמת את השיח הכתוב ב. אוצר מילים מגוון ומתאים ג. תחביר : מבנה משפט תקין, התאם דקדוקי (יחיד-רבים ; זכר-נקבה) ד. פיסוק : נקודה וסימן שאלה בסוף משפט ה. כתיב : ללא הבחנה בין כתיב מלא ובין כתיב חסר 	<p>.3</p>
<p>4. ידע לשוני</p> <ul style="list-style-type: none"> • הכרת הסדר האלפביתי, החיצוני והפנימי, שלפיו מסודרות המילים במילון עברי-עברי • זיהוי של משפחות מילים מאותו שורש • הכרת סיומות בזכר ובנקבה, ביחיד וברבים בשם ובפעל (לרבות סיומות נקבה למילים בלשון זכר) • הכרת התפקיד של נקודה ושל סימן שאלה והשימוש התקין בהם • הכרת מבנה תקין של משפט 	<p>.4</p>

ראמ"ה: מדידה בשירות הלמידה

קריית הממשלה, דרך מנחם בגין 125, ת"ד 7222, תל-אביב מיקוד 67102
 טל' 03-7632888, פקס. 03-7632889 • rama@education.gov.il
 אתר ראמ"ה : <http://rama.education.gov.il>

עמוד 4 מתוך 4 עמודים